

UN

Le printemps à Paris – il me donne suffisamment d'énergie pour conquérir le monde. Ou au moins l'Angleterre.

(Jar v Paríži mi dodáva také množstvo energie, aby som ovládol svet. Alebo aspoň Anglicko.)

PAUL-OVIDE-ROBIN DESCLOUS,
generál Napoleonovej armády a údajný milenec Josephine,
zabitý pri Waterloo zatúlanou francúzskou delovou guľou

1

Keď vyšlo slnko, bolo vidno, že Paríž zasiahla jar ako nejaká prívalová vlna. Zrazu malo všetko živé v meste úsmev na tvárach – od našuchorených holubov až po obvykle mrzutých mestských policajtov. Ranné chodníky boli, ako zvyčajne, preplnené, no teraz to vyzera-

lo tak, že Parížania si priam užívajú prechádzku smerom k stanici metra. Nikto sa neponáhľal a netlačil ako cez mŕtvolu. Bicykle na prenájom zmizli už v skorých ranných hodinách, pretože aj príležitostní cyklisti sa rozhodli vybrať sa do práce malebnými uličkami. Za jedinú noc sa dievčatá rozhodli, že už je po sezóne pančuchových nohavíc, a tak sa muži na uliciach premenili na sovy, ktorých krky sa pri pohľade na holé nohy môžu otočiť až o 360 stupňov.

V uliciach sa ešte len začínali objavovať prví turisti. Chodili po špičkách ako hostia, ktorí prišli na večierok príliš skoro a cítili sa trápne, až kým si nevšimli, že taniere na švédskych stoloch sú lákavo plné. Dokonalé načasovanie – vysúvacie rolety kaviarní už zdvihli, aby sa na terasy dostalo slnko, a tak sa celé mesto premenilo na jedno veľké divadlo pod holým nebom.

Vysoké platany, ktoré lemovali ulice, a ich dlhé a tenké vetvičky hojdajúce sa nad vzrušenými deťmi vysielali záplavu peľu, ktorý sa hemžil vo vzduchu. Čiastočky boli veľké ako hmyz a pichľavé ako ranný rozhovor čašníkov v Paríži. Dokonca aj niekoľko chumáčikov rastlín sa prestrčilo pomedzi okrúhle kovové rošty pri kmeňoch stromov. Tieto absurdne optimistické ratolesti čoskoro vyzobú vtáky alebo sa na ne vycikajú psy. No teraz len dvíhajú svoje hlávky pomedzi prúd peľu a ohorky, pretože aj oni sa tešia z jari v Paríži.

Tak prečo to necítim aj ja?

Dôvod bol prostý – sedel som v kaviarni v luxusnom 6. obvode mesta, kde všetko pulzovalo. Vošiel by som dnu, aby som nemusel platiť viac len preto, že sedím na terase, ale necítil by som sa tam dobre. Čašník mi práve na stôl položil kávu, ku ktorej pridal čokoládku veľkosti špáradla na zuby a účet, ktorý naznačoval, že ma žiadajú o financovanie dlhu eurozóny. Myslel som si, že si ma poplietol so stolom na druhej strane uličky, kde pri stole sedela rodinka turistov a spásala hŕbu croisantov.

„*Excusez-moi*,“ zavolať som naňho, no on už bol na ceste k inému stolu. Pravdepodobne aj im spôsobí finančnú ujmu. Začul som, ako

si nejaká Američanka objednala kapučíno. Nie, pomyslel som si, neurobím to.

„*Un cappuccino? Ce n'est pas San Francisco ici, madame,*“ rehotal sa čašník.

Ale žena sa nevzdávala. Poobzerala sa, všimla si kožené lavičky, pobehujúcich čašníkov v zásterách a začula štrnganie lyžičky o čínsku šálku.

„*C'est un café ici, non?*“ znovu sa opýtala silným americkým prízvukom.

„Samozrejme,“ povedal čašník zlou výslovnosťou. „Chcete jedno *café crème?*“

„*Non, un cappuccino.*“

Bolo by zábavné aj naďalej sledovať ich vzájomný súboj – čašník sa pokúšal skrotiť votrelkyňu – ženu, ktorá naivne očakávala, že vo francúzskej kaviarni dostane to, čo naozaj chce – no práve v tom momente mi zišiel na um dôvod, prečo som vlastne tu – klusajúca postava, ktorá sa objavila v elegantnom prostredí a ktorá tu zapadla asi ako cigaretový ohorok na misu ustríc. Dokonca aj čašník ustúpil. Môj americký kamarát Jake vyzeral, ako zvyčajne, akoby sa práve zúčastňoval konkurzu na rolu mŕtvolu, ktorú práve vyplavilo more na pláž: šaty mal očividne ohlodané sardinkami a svoje dlhé blond vlasy mal upravené na štýl dvíhajúcej sa vlny. Len obrovský úškrn na jeho nevypočítateľnej oholenej tvári naznačoval súmernosť.

„Ahoj, Paul, krásne počko, že? *Merci*, že si prišiel,“ povedal svojou poangličtenou francúzštinou. Patril k ľuďom, ktorí sa nový jazyk učili tak, že postupne zo svojej pamäti vyhadzovali zvyšky predošlého. Po takmer desiatich rokoch života v Paríži dokázal zmiešať francúzštinu a angličtinu do akejsi podivuhodnej formy. Nikdy ste nemohli vedieť, čím vás prekvapí, akým slovným spojením.

„Tak ako to šlo?“ spýtal som sa, keď si ku mne prisadol.

„Och, impozantne, človeče, bola z nich nadšená.“

Prikývol som, hoci sa mi tomu nechcelo veriť. „Ona“ bola knižná agentka, „ony“ boli básne, ktoré Jake napísal, no v súvislosti s nimi

sa nedalo hovoriť o nijakom nadšení. Poslúžili by na to, aby človek prežil, no boli niečím, čomu bolo treba odvážne čeliť. Na kombinácii jeho neznesiteľných rýmov niečo bolo – tá očividná pornografia vo vás vzbudzovala nutkanie ísť a strčiť prst do elektrického strúhadla na ceruzky, aby ste zmiernili bolesť z toho, že ste ich museli počúvať. „Vravíš, že ťa pozvala k sebe na návštevu? Myslím po tom, ako si jej poslal ukážku?“ Z celých síl som sa snažil zbaviť nedôverčivosti vo svojom hlase.

„Ach, *oui*, kamarát,“ povedal Jake a z vrecka si vybral tabak a nejaké papieriky. Nevedel si zvyknúť na zákon, ktorý zakazoval fajčiť vo francúzskych kaviarňach. „Počul som o nej od jedného chlapíka. Je to spisovateľ. Teda, aspoň tvrdí, že je spisovateľ, hoci ešte nič nedokončil – je to Francúz – no *vraviel, vravial*, hmm...“

„Vravel?“ pomohol som mu. Keď sa už raz Jake pokúsil dostať zo svojej francúzskej mysle niečo po anglicky, hrozilo, že konverzácia sa bude vliecť celé hodiny.

„Áno, *voilà!* Povedal mi, že táto agentka už vo svete preslávila mnohých francúzskych autorov. Vieš, ona je človekom, ktorý *predal*, no, *priviedol* tohto francúzskeho spisovateľa do Hollywoodu. Poznáš ten film o mužovi, ktorý stretne dievča, no vlastne jej ducha, pretože ona je v skutočnosti v kóme?“

„Áno.“ Hovoril o najpredávanejšom francúzskom autorovi, ktorého prvý román slúbili Spielbergovi ešte skôr, než ho vydali. A to všetko vďaka jeho agentke. „A ty si myslíš, že Spielberg bude mať záujem o tvoje básne?“ spýtal som sa ho. Jedine, že by mal Hollywood v pláne zahájiť sezónu tvrdého porna s veršovanými dialógmi – rýmovačkami – nedokázal som si to predstaviť. Ale Jake ignoroval všetky skutočnosti, ktoré ho vtiahli do vlastného príbehu. Takéhoto nadšeného som ho nevidel od chvíle, keď narazil na ženskú skupinu delegátok konferencie, na ktorej sa snažili zachrániť ohrozené jazyky. Keď vezmeme do úvahy, že jeho životným cieľom je vyspať sa so ženou každej národnosti, bolo to preňho, akoby našiel zásoby cigaretových papierikov zadarmo.

„Napísal som pre ňu báseň inšpirovanú príbehom kómy. Chceš si ju vypočuť?“

„No...“ Ako sa slušne povie *Bože, len to nie!?* No nemal som na výber.

„Dievča, možno si v kóme, no ja som podľahol tvojej nemocničnej aróme...“

„Áno, Jake, už mám akú-takú predstavu.“ Najradšej by som ju však vymazal z pamäti.

„Koho zaujíma, že si komatózna, keď si sexy a máš krásne hrozná.“

„Takže ty si jej poslal *toto* a ona súhlasila, že sa s tebou stretne?“ spýtal som sa.

Odpoveďou bol jeho úškrn a prikývnutie. Zrazu mal v ústach cigaretu a obzeral sa po miestnosti, kto by mu mohol požičať zapalovač. Mračil sa, lebo si nijako nevedel vysvetliť neprítomnosť fajčiarov.

„Dokonca ju čítala aj svojim kolegyniam v kancelárii,“ pokračoval, „a ony tiež pochopili moju iróniu, neustále sa smiali.“

Tak to si píš, že sa smiali.

„Bola z nich nadšená, kamarát,“ pokračoval Jake, „povedala mi, no...“

Zízal do prázdna pred sebou, akoby sa snažil zachytiť nejaký čarovný okamih, keď mu niekto povedal, že sa mu páčia jeho básne, dokonca ich mohli počúvať bez toho, aby si museli vziať tabletky od bolesti. „... aby som šiel preč,“ dodal napokon.

„Povedala ti, aby si šiel preč?“ Záblesk zdravého rozumu zrazu presvetlil miestnosť.

„Hej a vraj sa mám vrátiť, keď ich *prehovorím*.“

„*Prehovoríš?*“

„Veď vieš, do iných jazykov. Mám sa vrátiť, keď ich *prehovorím* do ďalších desiatich rečí. Potom ich bude môcť predať svetu.“ Až teraz mi to došlo. Má preložiť svoje básne do desiatich jazykov? Bolo to, akoby niekto povedal dvojmetrovému džokejovi, že sa má vrátiť, keď bude mať päť metrov. Teda nikdy.

„Môžem požiadať niektoré svoje bývalé priateľky, aby mi pomohli,“